

Plats: Kommunhuset, Orsa
Tid: Måndagen den 27 maj 2013, kl 19 00

Ärenden:

1. Val av protokolljusterare
2. Årsredovisning 2012 (Se även särskild handling)
3. Förslag till reviderad förbundsordning för Norra Finsamförbundet
4. Redovisning av ännu inte slutbehandlade motioner och medborgarförslag
5. Begäran från socialnämnden om tilläggsanslag till AME
6. Rapportering från arbetet i Region Dalarna
7. Rapportering från revisorerna
8. Medborgarförslag avseende marken vid Skattungebjörken
9. Avsägelse 1 från politiska uppdrag och fyllnadsval
10. Avsägelse 2 från politiska uppdrag och fyllnadsval
11. Meddelanden
12. Motion angående kommunens hemtjänst
13. Motioner, interpellationer, enkla frågor och medborgarförslag

Orsa 2013-05-16

Anders Rosell
Ordförande

Göran Grå
Kommunchef

Kommunfullmäktiges sammanträden kommer i fortsättningen att webbsändas

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2013-04-15
2013-03-26

2
2

Kf §
Ks § 36
Au § 32

Dnr 13/KK047-042

Bokslutsgenomgång

Ekonomerna Sara Laggar och Pernilla Bäckman analyserar och diskuterar bokslut 2012 med arbetsutskottet, förvaltningscheferna samt ordföranden och vice ordföranden i kommunens nämnder.

Förvaltningscheferna redogör för sina respektive bokslut.

Inga särskilda beslut fattas.

Ekonom Sara Laggar presenterar årsredovisning 2012.

Kommunstyrelsen beslutar

att fastställa årsredovisningen för 2012 samt

att överlämna den dels till revisorerna, dels till kommunfullmäktige för godkännande.

Justerandes sign

U.O.

[Signature]

Utdragsbestyrkande

Granskning av årsredovisning 2012

Orsa kommun

Helena Carlson
Hans Gässte

13 maj 2013

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	6
3.1.2.	Balanskrav	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	8
3.1.3.1.	Finansiella mål	8
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	9
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	10
3.2.	Rättvisande räkenskaper	10
3.2.1.	Resultaträkning	10
3.2.2.	Balansräkning	12
3.2.3.	Kassaflödesanalys	13
3.2.4.	Sammanställd redovisning	14
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	14

---

1. Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b) år 2012.

Vi bedömer dock att kommunens ekonomiska situation och utveckling är oroande. Nämndernas följsamhet mot budget har försämrats jämfört med föregående år, och årets knappt positiva resultat är beroende av engångsintäkter.

Förvaltningsberättelsen inleds med beskrivning av kommunens styrmodell baserad på vision, värdegrund och mål. Styrmodellen utgår från kommunens övergripande målområden *Livskvalitet, Samhällsservice, Orsaandan, Tillväxt och God ekonomisk hushållning*. Nämndernas arbete inom de olika målområdena redovisas i deras respektive verksamhetsberättelse.

Vi bedömer att den finansiella måluppfyllelsen är svag och av den anledningen inte tillfredställande då två av tre mål inte uppnås.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Årets måluppfyllelsekvot är 42%, dvs den sammanvägda % av samtliga rapporterade delmål (helt, delvis och ej uppfyllda målen).

Vi bedömer vidare att årsredovisningen huvudsakligen uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunen avviker från god redovisningssed vad beträffar tilläggsupplysningar enligt följande:

- RKR:s rekommendation nummer 2.1, Särskild avtalspension och visstidspension, som anger att upplysningar ska lämnas om olika slag av pensionsförmåner som finns. Avvikelsen redovisas inte öppet i årsredovisningens avsnitt *Redovisningsprinciper*.
- RKR:s rekommendation nummer 8.2, Sammanställd redovisning, som anger att koncernens räkenskaper ska ställas upp jämte kommunen. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningens avsnitt *Redovisningsprinciper*.
- RKR:s rekommendation nummer 19, Nedskrivningar, som anger att på balansdagen måste fastställas om det eventuellt finns indikationer på att en tidigare nedskrivning av en tillgång helt eller delvis, inte längre är motiverad. Upplysningarna om tidigare års nedskrivning behöver anges.

---

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen introduceras genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen genomförs med kontrollmålsmetodik enligt det granskningsprogram för granskning av årsredovisning som PwC Kommunal Sektor använder. Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

---

3. Granskningsresultat

I de fall kommunens redovisningsprinciper avviker från god redovisningssed har i regel upplysning om detta och skälen för avvikelsen lämnats under rubriken Redovisningsprinciper (krav enligt KRL 1:3) som redovisas under avsnitt 3.2.5.

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin utvecklas de närmaste åren och vilka utmaningar kommunen står inför.

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsmedelsförvaltningen. Vi rekommenderar att en tabell sammanställs avseende upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser. Informationen som krävs, enligt RKR 7:1, finns i stort förvaltningsberättelsen men en tabell ger en mer överskådlig bild av åtagandet.

Under avsnittet *Kommentarer till nyckeltal* samt *Uppföljning av våra ekonomiska mål* beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår den förväntade utvecklingen avseende kommunens ekonomi. Analysen kan utvecklas och göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden. I nämndernas berättelser redovisar nämnderna en framtidsbedömning avseende verksamheten och i viss mån ekonomin.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en kort beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation i enlighet med RKR 8:2. Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen beskrivs i ett separat kapitel *Sammanställd redovisning*. Av beskrivningen framgår vilka bolag som ingår in den kommunala koncernen. För en förbättrad följsamhet gentemot RKR 8:2 bör den samlade verksamhetens ekonomi och ställning integreras ytterligare kommunens förvaltningsberättelse. Kommunen har ägande i fler organisationer med mer än 20 % som inte konsolideras och skälen till att inte konsolideras bör anges.

Särskilda upplysningar om interna mellanhavanden till exempel i form av en tabell i enlighet med bilaga till RKR 8.2 kan även med fördel upprättas för kommande år för att tydligare visa på mellanhavanden mellan de olika enheterna i den kommunala verksamheten.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel. För en ökad följsamhet gentemot gällande rekommendation behöver avsnittet kompletteras med upplysning om avsättningar samt med uppgift om utveckling och avkastning avseende placering för pensionsmedel. Avsnittet kan även med fördel kompletteras med en sammanfattande tabell avseende upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om kvalitet saknas för de flesta verksamheterna. Utöver ekonomiska nyckeltal och personal för kommunen redovisas nyckeltal för samtliga nämnderna. Nämnderna beskriver även mål och måluppfyllelsen samt mål som inte uppnåtts.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Av KRL 4:2 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en samlad redovisning av kommunens eller landstingets investeringsverksamhet.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen ger en i stort rättvisande bild av årets investeringar.

Årets investeringar kommenteras kortfattat i förvaltningsberättelsen. Årets investeringsbudget inklusive ombudgeteringar uppgick till 22,1 mnkr. Ombudgeteringarna uppgick till 1,8 mnkr. Inga tilläggsanslag har beviljats under året. Då årets nettoinvesteringar uppgår till 16,1 mnkr så är budgetavvikelsen 6,1 (5,1) mnkr. I anslutning till investeringsredovisningen för materiella anläggningstillgångar redovisas årets budgeteratade medel och utfall för

exploateringsfastigheter (omsättningstillgångar). I förvaltningsberättelsen kommenteras även att i totalt budgeterade investeringar ingick drygt 10 mnkr för exploatering av Lisselhedområdet.

Vi rekommenderar att den verbala beskrivningen av årets investeringar utökas samt att även omfatta den samlade kommunala koncernen.

Till kommande år förslår vi även att redovisningen av större enskilda större projekt kompletteras med total budget, utfall, avvikelse, projektet status inkluderande prognos för pågående projekt och beskrivning med eventuell förklaring till avvikelse.

3.1.1.3. Driftredovisning

Av KRL 4:3 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelse kommenteras samlat i förvaltningsberättelsen. I respektive nämnds verksamhetsberättelse kommenteras budgetavvikelser mer fördjupat med analys. Sammantaget ger det en god analys mot utfallet av fullmäktiges budget.

Nämndernas utfall samt budgetavvikelse för åren 2012 och 2011 redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per förvaltning/nämnd, tkr	Prognos			Avvikelse	
	Budget	Utfall 2012-07	Utfall 2012	Utfall 2011	budget 2012
Revision	-604	-604	-570	-602	34
Kommunfullmäktige	-1 241	-1 506	-1 396	-1 385	-155
Kommunstyrelsen*	-38 334	-45 882	-39 774	-38 711	-1 440
Kulturutskottet	-6 078		-5 981	-6 242	97
Fritids- och serviceutskottet	-23 790	-24 238	-24 042	-22 571	-252
Barn- och utbildningsnämnden	-140 680	-141 346	-145 876	-144 952	-5 196
Socialnämnden	-128 959	-127 091	-128 372	-124 036	587
Miljönämnden	-1 427	-1 356	-1 314	-1 192	113
Byggnadsnämnden	-3 927	-3 727	-3 008	-3 947	919
Summa	-345 040	-348 350	-350 333	-343 638	-5 293
Finansiering	348 540	348 564	351 457	351 096	2 917
Summa	3 500	214	1 124	7 458	-2 376

Tilläggsanslag 2,5 mnkr har tilldelats socialnämnden, men har inte använts

Totalt redovisar nämnderna ett underskott om -5,3 (-2,8) mnkr jämfört med budget. Fyra nämnder redovisar underskott. De största underskotten återfinns hos

barn- och utbildningsnämnden -5,2 (+1,5) mnkr samt kommunstyrelsen - 1,4 (-2,0) mnkr.

Socialnämnden har år 2012 en positiv avvikelse mot budget. Det förklaras av att nämnden erhållit tilläggsanslag för att minska försörjningsstödet genom att erbjuda lärlingsplatser och traineejobb i stället för försörjningsstöd. Projektet har blivit försenat och medlen inte använts. Socialnämnden exkluderat tilläggsanslaget, som ej nyttjats, har därför en avvikelse mot budget med -1,9 mnkr. Årets avvikelse är hänförlig till Individ- och familjeomsorg beroende av försörjningsstödet, placeringar av barn och ungdom samt vuxna har underskott. Följsamheten mot budget har därmed försämrats jämfört med år 2011, då en förbättring skedde jämfört med föregående mandatperiod 2007-2010. Under perioden 2007-2010 har nämndens underskott mot budget hållits mellan 1,5 – 5,7 mnkr och totalt för föregående mandatperiod är budgetunderskottet -14,6 mnkr. Inom socialnämndens verksamheter varierar budgetavvikelserna år 2012 där äldre och handikappomsorg ger ett överskott med 1,7 mnkr, medan individ- och familjeomsorg (-1,7 mnkr, fg år -2,5 mnkr) samt ekonomiskt bistånd (-1,2 mnkr, fg år 2,7 mnkr) redovisar största underskotten mot budget.

Barn- och utbildningsnämnden har år 2012 en negativ avvikelse mot budget med -5,2 mnkr (1,5 mnkr). Det är grundskolan som står för den största enskilda avvikelserna inom nämndens ansvarsområde, med -6,1 mnkr. Förklaringen som ges är att många elever har behov av särskilt stöd samt att organisationen inte är anpassad efter tilldelad ram. I avvikelserna ingår även engångskostnader för omställning och avveckling av personal. Under åren 2007 och 2008 redovisade nämnden underskott för att åren 2009-2011 redovisat överskott gentemot budget. Föregående mandatperiods ansamlade underskott är -5,8 mnkr. Det framgår även i nämndsredovisningen att en osäkerhet finns kring gymnasieskolans utfall. Diskussioner pågår kring slutavräkning avseende gymnasiesamverkan Mora Orsa Älvdalen vilket gör att det finns en viss osäkerhet i utfallet.

Kommunstyrelsen underskott med -1,4 mnkr mot budget förklaras av att verksamheten IS/IT har ett underskott med 2 mnkr.

I förvaltningsberättelsen beskrivs det framtida förväntade ekonomiska läget kring befolkningsprognos och skatteintäkter. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning att nämnderna har svårigheter att anpassa organisationen efter tilldelade medel. Vi ser det av största vikt att prioritera arbetet med anpassning av verksamheten utifrån tilldelade ramar.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts för år 2012.

Resultatet enligt resultaträkningen uppgår till 1 125 tkr. Efter justering av reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar på 149 tkr är det justerade resultatet enligt balanskravet 976 tkr.

Inga tidigare års negativa resultat finns att återställa.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Av KRL 4:5 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den finansiella måluppfyllelsen är svag och därmed inte är tillfredställande.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Årets måluppfyllelsekvot är 42%, dvs den sammanvägda % av samtliga rapporterade delmål (helt, delvis och ej uppfyllda målen).

Årsredovisningen i Orsa kommun inleds med beskrivning av kommunens styrmodell baserad på vision, värdegrund och mål. Styrmodellen utgår från kommunens övergripande målområden:

- Livskvalitet
- Samhällsservice
- Orsaandan
- Tillväxt
- God ekonomisk hushållning

En sammanfattande analys utifrån målområdena görs i förvaltningsberättelsen och under respektive nämnds verksamhetsberättelse återrapporteras genomförda aktiviteter inom målområdena.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2012:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige inför budget 2012	Utfall 2012	Kommunstyrelsens bedömning
Det egna kapitalet ska värdesäkras	Eget kapital ökade mindre än inflationen	<i>Nej. Målet ej uppfyllt</i>
Genom positiva resultat ska delar av det egna kapitalet kunna öronmärkas för kommande pensionsutbetalningar.	Av årets resultatet öronmärks 976 tkr	<i>Nej. Målet ej uppfyllt</i>
På sikt ska kommunens lån minska	De långfristiga lånen minskar i kommunen med 12 m nkr. Dock ökar de långfristiga lånen i den sammanställda redovisningen med 50 m nkr.	<i>Ja, målet är uppfyllt avseende kommunen</i>

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att två av tre mål inte har uppnåtts.

Som komplement till den detaljerade analysen av måluppfyllelse finns även en sammanfattande bedömning av finansiella mål utifrån god ekonomisk hushållning i kapitel *Hur långt har vi nått med de kommunövergripande målen*.

Vår bedömning är därför att årets resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2012. Målet om minskad låneskuld är då undantaget.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige fastställde år 2009 kommunens vision, värdegrund och övergripande målområden. I budget 2012 finns verksamhetsplan samt kommunövergripande mål med specificerade mått och aktiviteter i olika omfattning. Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning med sammanfattande bedömning av *Hur långt har vi nått med de kommunövergripande målen*. Avrapportering sker verbalt tillsammans med färgmarkeringar för respektive målområde. Verksamheternas totala måluppfyllelse är svår att överblicka. Inom flera mål finns flera nivåer av uppfyllandegrad.

Redovisningen sker dock för samtliga budgeterade kommunövergripande mål.

Nämndernas arbete inom de olika målområdena redovisas i deras respektive verksamhetsberättelse. Sammantaget har åiterrapporteringen utvecklats och kommunen har tagit ytterligare steg på vägen mot att finna en styrmodell på övergripande och på nämndsnivå. Att finna vägar för att på ett överskådligt sätt presentera hur måluppfyllelsen ser ut återstår dock fortfarande vilket gör att det fortfarande inte är helt enkelt att få en översiktlig bild av måluppfyllelsen i verksamheten.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Redovisningarna följer en enhetlig struktur och avvikelser i förhållande till budget och verksamhet beskrivs på ett tydligt sätt. I nämndernas verksamhetsberättelser redovisas viktiga händelser under året samt viktiga framtidsfrågor. Alla nämnder redovisar dock inte samtliga rubriker, bland annat saknas analys av nuläget, viktigare aktiviteter och mål som inte nås för några nämnder.

I nämndernas redovisning beskrivs återkoppling till fullmäktige beslutade övergripande mål. Redovisningen är kompletterad med en redogörelse för mål som inte nås för flertalet av nämnderna, men samtliga mål återrapporteras inte. Målredovisningen är enhetlig gentemot fullmäktiges övergripande mål, men överskådligheten avseende uppfyllelsen kan utvecklas. I arbetet med målredovisning vill vi även påtala vikten av mätbara mål för att en bra utvärdering ska kunna göras.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år.

<i>Resultaträkning</i>	<i>Budget 2012</i>	<i>Prognos 2012</i>	<i>Utfall 2012</i>	<i>Utfall 2011</i>	<i>Okn/ Minskn. %</i>
Verksamhetens intäkter			86 915	89 622	-3,0%
Verksamhetens kostnader	-338 030	-344 201	-428 703	-422 466	1,5%
Avskrivningar	-6 500	-8 000	-7 664	-6 375	20,2%
Verksamhetens nettokostnade	-344 530	-352 201	-349 452	-339 219	3,0%
Skatteintäkter	238 141	242 690	241 003	236 680	1,8%
Generella statsbidrag	106 840	106 296	106 376	110 032	-3,3%
Summa skatter och statsbidrag	344 981	348 986	347 379	346 712	0,2%
Finansiella intäkter	4 540	5 080	4 720	5 074	-7,0%
Finansiella kostnader	-1 491	-1 651	-1 522	-5 108	-70,2%
Årets resultat	3 500	214	1 125	7 459	-84,9%

Årets resultat uppgår till 1,1 mnkr. Resultatet för 2011 uppgick till 7,5 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2012 är en försämring med 6,4 mnkr jämfört med föregående år. Det redovisade resultatet har en negativ avvikelse mot budgeterat resultat (3,5 mnkr) med 2,4 mnkr. I årets resultat ingår engångsintäkter för utbetalda AFA premier med 7,1 mnkr. Utan dessa medel hade kommunens resultat varit negativt.

De största avvikelserna eller förändringarna i jämförelse med föregående år kan framförallt förklaras av:

- Årets intäkter är i nivå med föregående år, om engångsintäkt för AFA premier (7,1 mnkr) respektive engångsintäkt försäljning av aktier i Grönklittsgruppen (9,4 mnkr) exkluderas för respektive år.
- Verksamhetens nettokostnader har i jämförelse med år 2012 ökat med 10,3 mnkr vilket motsvarar en ökning med 3,0 % (1,4 %). Exkluderas engångsintäkterna för respektive år är nettokostnadsökningen 8,0 mnkr vilket motsvarar en ökning med 2,3 %.
- Föregående års nettokostnader inkluderade nedskrivning av materiella anläggningstillgångar med 6,8 mnkr.
- Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 0,7 (5,5) mnkr jämfört med 2011, vilket motsvarar en ökning med 0,2 % (1,6 %).
- Finansiella intäkter har minskat med 0,3 (4,0) mnkr.
- Finansiella kostnader har minskat med -3,6 (ökat 2,7) mnkr. Förändringen mellan åren är främst hänförlig till att i föregående års utfall ingick nedskrivning av kortfristiga placeringar samt minskade lånekostnader.

Föregående års resultat belastades med nedskrivningar utöver plan på Skattungbyns skola med 5,7 mnkr. Redovisning av nedskrivningar regleras i RKR:s rekommendation 19 som ska tillämpas från redovisningsåret 2012.

Enligt den nya rekommendationen ska en nedskrivning prövas i två steg:

"Först bedöms om det finns indikationer som ger anledning till en prövning av tillgångens värde. Om så är fallet görs därefter en värdering som jämförs med redovisat värde.

Om det på balansdagen föreligger en indikation på att en tillgång minskat i värde ska tillgångens återvinningsvärde beräknas. Vid bedömning av om det föreligger ett nedskrivningsbehov ska minst en av följande indikationer vara uppfylld:

- a) Tillgången används inte och beslut har fattats om att avveckla tillgången.
- b) Tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas [eller används] för sitt ursprungliga ändamål.
- c) Tillgången har åsamkats fysiska skador som sänker dess värde och årliga servicepotential.

Överkapacitet som uppstått på grund av att tillgången inte nyttjas i den utsträckning som förväntats, är inte skäl för nedskrivning, då servicepotentialen inte påverkas av låg nyttjandegrad."

Bakgrunden till nedskrivningen år 2011 grundades inte på någon av de indikationer för nedskrivningsprövning som finns angiven i RKR 19.

Rekommendationen ställer krav på en tydligare hantering av nedskrivningar av tillgångar än tidigare. Först ska indikationer om nedskrivningsbehov prövas och därefter ska en beräkning av återvinningsvärdet för tillgången göras. Rekommendationen ställer dessutom krav på särskilda upplysningar i årsredovisningen om gjorda nedskrivningar avseende bland annat vilka omständigheter som ligger till grund för nedskrivningen samt hur det bokförda värdet beräknats. Det innebär vidare att på varje balansdag måste det därför även fastställas om det eventuellt finns indikationer på att en tidigare nedskrivning av en tillgång, helt eller delvis, inte längre är motiverad. Om en tidigare nedskrivning, helt eller delvis inte längre är motiverad, ska en återföring av nedskrivning omedelbart redovisas.

Vi konstaterar att i årsredovisning saknas upplysningar i enlighet med RKR 19.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen ger rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital, med undantag för nedan angivna poster.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tilläggsupplysningar med noter. Till bokslutet finns specifikationer i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Investeringsutgifter och investeringsbidrag redovisas netto vilket inte överensstämmer med RKR:s rekommendation 18 avseende intäktsredovisning. Rekommendationen tillämpades för första gången i bokslutet för 2010 och vi rekommenderar, i likhet med föregående års granskningsutlåtande, att rutinerna ses över inför kommande år så att följsamheten mot rekommendationen förbättras. I redovisningsprinciperna framgår att avsikten är att från år 2013 ha en följsamhet gentemot RKR 18, men att ingen rättelse kommer ske bakåt. För läsaren ska kunna bedöma betydelsen av att inte rätta tidigare år föreslår vi att redovisningsprinciperna kompletteras med beloppsuppgift vilken effekt det ger per verksamhetsår.

Nedskrivning skedde föregående år avseende mark, byggnader och tekniska anläggningar. Nedskrivningen har inte återförts och balansräkningen bör kompletteras med upplysningar i enlighet med RKR 19, se vidare kapitel *Resultaträkning*.

Exploateringsfastigheter redovisas under omsättningstillgångar. När det gäller redovisningen av omsättningstillgångar så gäller lägsta värdets princip, dvs. bokfört värde ska vara det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.

3.2.3. *Kassaflödesanalys*

Av KRL 7 framgår att i finansieringsanalysen skall kommunens eller landstingens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Till kassaflödesanalysen finns flertalet tillhörande noter.

Vi bedömer att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Vi vill tydliggöra att kommunen redovisar utrangering (korrigerig) av materiella anläggningstillgångar som del i förändring av inköp av materiella tillgångar, vilket dock tydligt framgår av tillhörande not, men inte är i enlighet med god redovisningssed.

Av rekommendation RKR 16:2, Redovisning av kassaflöden, framgår att justering av poster som är ej likviditetspåverkande skall framgå i kassaflödet. I till kassaflödet tillhörande noter finns att utläsa förändring av pensionsavsättningar och utrangeringar. Dock framgår inte av tillhörande noter justering för avskrivningar och reavinster som är ej likviditetspåverkande poster. Vi rekommenderar med anledning av detta att justeringar av poster som ej är likviditetspåverkande redovisas till exempel i enlighet med bilaga till RKR 16:2.

Förvaltningsberättelsen kan med fördel kompletteras med ett avsnitt som beskriver vad man kan utläsa ur kassaflödesanalysen och förklaring till de största förändringarna under året.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Av KRL 8:1 framgår särskilda upplysningar skall lämnas om sådana juridiska personer i vilka kommunen eller landstinget har ett betydande inflytande.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Konsolideringen av underliggande enheter har beskrivits på ett korrekt sätt och det framgår att kommunens redovisning har varit vägledande vid upprättande av den sammanställda redovisningen.

Vi bedömer vidare att konsolideringen omfattar de företag i vilka kommunen har ett betydande inflytande och beskrivs på ett korrekt sätt. Koncernens resultat år 2012 uppgår till +1,2 mnkr jämfört med föregående års resultat 5,5 mnkr. Vi vill dock påtala att kommunen i sin framställning tydliggör det varaktiga hinder att utöva kommunalt inflytande som är motivet att ej konsolidera ägande i bolag där ägandet uppgår till över 20 %

Vi konstaterar att den sammanställda redovisningen inte ställs upp jämte kommunens räkenskaper och omfattar mindre noter än för kommunen. Enligt RKR 8:2, Sammanställd redovisning, ska räkenskaperna ställas upp jämte kommunen. Kommunen redovisar avvikelserna öppet i redovisningsprinciperna.

Vi rekommenderar att redovisningen av kommunens samlade verksamhet utvecklas ytterligare för att på ett heltäckande sätt uppfylla kraven i enlighet med rekommendation 8.2. Bland annat menar vi att en sammanställning av mellanhavanden mellan enheterna skulle utveckla informationen på ett positivt sätt.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar huvudsakligen *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Följande rekommendationer har dock kommunen inte följt fullt ut:

Rekommendation	Följsamhet	Kommentar
RKR 7.1 Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser	Delvis	Upplysningarna i förvaltningsberättelsen bör kompletteras med uppgift om avsättning, utveckling och avkastning av seende placering för pensionsmedel
RKR 2:1 Särskild avstalspension och visstidspension	Delvis	Upplysningar ska lämnas om olika slag av pensionsförmåner som finns (förmånsbestäm d/kompleterings pension, ålderspension, pension till efterlevande, särskild ålderspension).
RKR 20: Redovisning av finansella tillgångar och skulde	Delvis	En analys över upplåningens förfallostruktur.
RKR 18 Redovisning av intäkter från avgifter, bidrag och försäljning	Delvis	Anges grunderna för intäktsföring för olika poster, dvs. över vilken tid och enligt vilket mönster som inkomsten inkommer.
RKR 19 Nedskrivningar	Delvis	

2012-05-13

Helena Carlson
Projektledare

Hans Gåsste
Uppdragsledare

Revisionsberättelse 2012

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under verksamhetsåret 2012. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen, god revisionssed och gällande revisionsreglemente.

Kommunens ekonomi

Kommunens resultat 2012 är 1,1 mkr. Det lagstadgade balanskravet är därmed uppfyllt. Dock kan vi konstatera att 2012 års positiva resultat grundas på engångsintäkter på 7,1 mkr från AFA (Återbetalning av försäkringspremier). Utan denna intäkt hade kommunen redovisat underskott. Vi noterar också att nämndernas underskott i förhållande till den av fullmäktige fastställda budgeten uppgår till -5,3 mkr.

Vi känner oro för kommunens ekonomiska ställning och utveckling.

God ekonomisk hushållning

Två av de tre finansiella mål som fullmäktige har fastställt för god ekonomisk hushållning har inte uppnåtts. Väsentliga delar av de verksamhetsmässiga målsättningarna har inte uppnåtts. Därför gör vi bedömningen att kommunen inte uppnår målen för en god ekonomisk hushållning. Verksamhetens mål och de tillgängliga resurserna balanserar inte.

Dock kan vi konstatera att redovisningen av de fastställda verksamhetsmålen har förbättrats betydligt i årsredovisningen. Dock återstår för kommunstyrelsen att på ett ännu tydligare sätt göra en översiktlig redovisning av de fastställda målområdena i förhållande till de tillgängliga ekonomiska resurserna. Vi ser det som väsentligt att kommunstyrelsen ytterligare utvecklar användandet av kommunens mål och uppföljningsverktyg.

Ansvarsfrågan

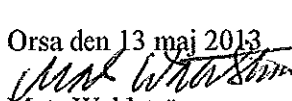
Vi riktar kritik mot socialnämndens för dess bristande hantering av de problem inom förvaltningsorganisationen som på ett allvarligt sätt har påverkat nämndens verksamhet. Grunderna för vår kritik finns i redogörelsen.

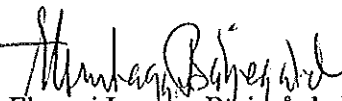
Med de kommentarer vi lämnat ovan tillstyrker vi

att kommunstyrelsen, nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2012, samt

att årsredovisningen för år 2012 fastställs.

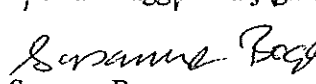
Orsa den 13 maj 2013

Mats Wahlström

Elsmari Laggår-Bärjegård

Mats Andersson

Kåre Olsson

Susanne Bogg

Bilagor till revisionsberättelsen:

Revisorernas redogörelse 2012

Granskningsrapporter 2012

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter för de kommunala bolagen

Orsa kommun
Revisorerna

Bilaga till revisionsberättelsen

Revisorernas redogörelse för år 2012

Inledning

Kommunens revisorer har kommunfullmäktiges uppdrag att granska styrelsens och nämndernas verksamheter. Utgångsläget för vår granskning är att pröva om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi granskar också om kommunens räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig.

Sedan 2005 är det lagstadgat att fullmäktige skall fastställa finansiella och verksamhetsmässiga målsättningar för en *god ekonomisk hushållning*. En viktig del i vår granskning är att bedöma hur väl dessa målsättningar har uppfyllts.

Omfattning och inriktning

För revisorernas granskning gäller kommunallagen (KL), god revisionsred och det av fullmäktige antagna revisionsreglementet.

Under året har vi fört diskussioner med enskilda tjänstemän och förtroendevalda i kommunen kring frågeställningar och händelser som har aktualiserats. Dessutom har vi genomfört ett antal granskningsprojekt under året. De av fullmäktige utsedda lekmannarevisorerna har granskat de kommunala bolagen

Revisorernas syn på kommunens ekonomi

Kommunen har ett positivt resultat 2012 på 1,1 mkr. Det innebär att kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för detta enskilda år. Dock skall noteras att det positiva resultatet uppnåtts på grund av en engångsintäkt från AFA (återbetalning av försäkringspremier) på 7 mkr. Om detta inte skett hade kommunens resultat varit negativt.

Det innebär att det inte råder balans mellan de fastställda verksamhetsmålen och de tillgängliga ekonomiska resurserna. Det innebär också att Orsa kommun inte når upp till det lagstadgade begreppet god ekonomisk hushållning.

Det stora och avgörande problemen är att nämnderna (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen) inte klarar av att hålla den av fullmäktige fastställda budgeten. Avvikelserna 2012 är 6,6 mkr. En förutsättning för att få en ekonomi i balans är att nämnderna klarar av att hålla sina av fullmäktige fastställda budgetar.

Vidare konstaterar vi att två av de tre finansiella målsättningarna inte har uppfyllts. Det handlar dels om värdesäkring av det egna kapitalet samt att skapa ett positivt resultat för att därigenom från det egna kapitalet kunna öronmärka medel för kommande pensionsutbetalningar.

Sammantaget gör vi bedömningen att Orsa kommuns ekonomiska utveckling är oroande. Kommunstyrelsen måste med kraft agera för att skapa balans mellan kommunens kostnader och intäkter.

Revisorernas syn på kommunens planering och styrning

Under 2011 har vi följt den fortsatta utvecklingen av kommunens styrsystem Plus IT. Syftet med styrsystemet är att koppla ihop de politiskt fastställda målsättningarna med verksamheterna i ett verktyg som gör det möjligt för politik och förvaltning att kunna mäta, följa upp och kontrollera verksamheten i förhållande till fastställda målsättningar.

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen i årsredovisningen på ett positivt sätt har utvecklat verksamhetssystemet. Det finns redovisningar gentemot de fastställda målen både i verksamhetsberättelsen och i nämndernas redovisningar. Åtterrapporeringarna har utvecklats på ett positivt sätt. Man anger när man uppnått målen och man anger orsakerna till varför man i flera fall inte uppnått målen. Vi anser dock att styrsystemet bör utvecklas ytterligare i syfte att redovisa måluppfyllelsen på ett mer överskådligt sätt.

De kommunala bolagen

Kommunfullmäktige i Orsa beslutade 2010 att kommunens bolag Orsalokaler AB (OLAB) från den 1 januari 2011 skall ta över ägandet av kommunens förvaltningsfastigheter. I OLAB finns i övrigt kommunens övriga lokaler (industrilokaler samt vissa andra fastigheter). Denna process har präglats av stora problem i samband med övertagandet. Man var mellan kommunen och bolaget inte överens om en kalkylmodell för beräkning av hyran i de fastigheter/lokaler som bolaget har tagit över från kommunen. Det innebar att bolaget inte har haft möjlighet att upprätta en budget och att kommunen som hyresgäst inte har vetat vilken hyra man skall betala för sina lokaler. Under 2012 har lekmannarevisorerna följt upp verksamheten och vi konstaterar att man idag har nått en överenskommelse kring beräkningen av hyror mellan kommunen och bolaget.

När det gäller Orsalokaler AB (OLAB) kommenterade vi föregående år problemen kring den s.k. Plattfabriken. I samband med att OLAB bildades fick bolaget ta hand om Plattfabriken. Denna fastighet har ägts av kommunen under 5 år. Totalt har den gått med mångmiljonunderskott dessa år. Ägaren Orsa kommun har under 2012 lämnat ett underskottsbidrag till bolaget. En stor del av detta utgör bidrag för att täcka underskott i den Plattfabriken. Vår uppfattning är, likt föregående år, att kommunstyrelsen som ägarens företrädare måste ta ställning till hur Plattfabriken skall hanteras i framtiden.

Sammantaget kan vi konstatera att verksamheterna i Orsabostäder AB och Orsalokaler AB har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Kommunen äger Orsavatten& Avfall AB. Bolaget är ett ägarbolag för kommunens samtliga anläggningar inom VA och avfallshanteringen. Vi har granskat verksamheten och kan konstatera att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Orsa kommun är delägare i NODAVA som är ett utförarbolag för kommunens vatten, avlopps och renhållningsverksamhet. Vi har granskat verksamheten under 2012 och vi konstaterar att den har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt

De gemensamma nämnderna

Mora, Orsa och Älvdalens kommuner har inrättat fem gemensamma nämnder. Mora kommun är värdkommun för tre av dessa, Sociala myndighetsnämnden i Mora, Gymnasienämnden i Mora samt Servicenämnden i Mora. Att vara värdkommun in-

nebär att nämnden ingår i värdkommunen ordinarie nämndsorganisation. Vårdkommunens system och rutiner för arbetet med mål, budget och redovisning gäller även dessa nämnder.

Vi har under året tillsammans med revisorerna i de övriga kommunerna granskat och följt verksamheterna i de gemensamma nämnderna.

Orsa kommun är värdkommun för den gemensamma miljönämnden för Orsa och Mora kommuner. Den gemensamma nämnden startade sin verksamhet 1 jan 2011. Vi har under 2012 genomfört en granskning av myndighetsutövningen på Mora och Orsas gemensamma miljökontor. Granskningen visade att det finns områden som kan förbättras när det gäller bemötandet gentemot verksamhetsutövare. Vår uppfattning är att nämnden skall beakta de synpunkter som redovisats i granskningen i nämndens fortsatta kvalitetsarbete. Sammantaget konstaterar vi i övrigt att nämnden fungerar på ett ändamålsenligt sätt.

Älvdalen kommun är värdkommun för Servicenämnden i Älvdalen, Nämnden ansvarar för lönehanteringen i Orsa, Mora och Älvdalens kommuner. Vi bedömer att verksamheten 2012 har fungerat på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med fastställt samverkansavtal och reglemente.

Mora kommun är värdkommun för den Sociala myndighetsnämnden. Nämnden ansvarar för vård och behovsbedömning inom familjerätt, LSS, SoL för äldre samt SoL för psykiskt funktionshindrade. Vi kan konstatera att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Mora kommun är värdkommun för Gymnasienämnden i Mora. Verksamheten har under 2012 haft problem inom ledarskapet. Detta har dock åtgärdats av Mora kommun. Vi bedömer efter vår granskning att gymnasienämnden har utvecklat och bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt

Mora kommun är värdkommun för Servicenämnden i Mora (IT/IS)
Verksamheten har sedan starten 2010 präglats av stora problem. Vi har tillsammans med de övriga kommunerna följt utvecklingen och vi kan nu konstatera att man har åtgärdat de brister som visats i tidigare granskningar. Nämnden har bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt. Vi noterar att en stor del av kommunstyrelsens budgetavvikelse beror på de extra resurser som krävts för att åtgärda de brister som funnits inom den gemensamma Servicenämnden i Mora.

Socialnämnden

2012 har präglats av stora problem som på ett påtagligt sätt har påverkat nämndens verksamhet. Förvaltningens ledningsorganisation har varit utsatt för både extern och intern kritik. Ett flertal medarbetare har lämnat förvaltningen. Nämnden har inte haft förmågan att lösa dessa problem på ett ändamålsenligt sätt.

Vi konstaterar också att den beslutade AME-organisationen inte har startats upp i enlighet med fastställda beslut. Även där har det funnits ledarskapsproblem som har påverkat verksamheten på ett negativt sätt. Vi konstaterar att nämnden inte har lyckats lösa dessa problem på ett ändamålsenligt sätt. Det visar att det finns brister i nämndens styrning och ledning av verksamheten. Vi uttalar därför kritik mot nämnden.

Barn- och utbildningsnämnden

Vi har under 2012 genomfört en uppföljande granskning av nämndens ledning och styrning av verksamheten. Den ursprungliga granskningen genomfördes 2009 och visade att det fanns stora brister i nämndens styrning och kontroll av verksamheten. Vår bedömning efter den uppföljande granskningen 2012 visade att BUN vidtagit flera åtgärder utifrån de brister som påtalades i revisionsrapporten från 2009 vilket är positivt, dock ser vi det som mycket angeläget att nämnden fortsätter arbetet med att utveckla styrningen och ledningen inom skolan i enlighet med de kommentarer som lämnats i granskningsrapporten. Vi kommer noggrant att följa detta arbete. Vi är också oroade över att nämnden inte lyckas hålla den av fullmäktige fastställda budgetramen.

Årets granskningsverksamhet

Under året har granskningar genomförts inom följande områden:

- Granskning av årsredovisningen
- Granskning av delårsrapporten
- Granskning av myndighetsutövningen på Mora och Orsas gemensamma miljökontor
- Uppföljning av tidigare granskning avseende barn- och utbildningsnämndens styrning och ledning

Rapporterna har skickats till berörda nämnder/styrelsen.

Samtliga granskningsrapporter biläggs. Dessutom finns de tillgängliga på kommunens webbsida **www.orsa.se**

Vi har också som lekmannarevisorer granskat Orsa kommuns kommunala bolag. Helägda kommunala bolag är Orsabostäder AB, Orsalokaler AB samt ägarbolaget Orsa Vatten och Avfall AB.

Delägt bolag tillsammans med Mora och Älvdalens kommun är utförarbolaget NO-DAVA som bildades under 2010.

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter biläggs.

Till årsstämman i NODAVA

Lekmannarevisorernas rapport 2012

Kommunfullmäktige i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner har utsett undertecknade till lekmannarevisorer i NODAVA. Vi har granskat NODAVA AB's verksamhet under räkenskapsåret 2012.01.01- 2012.12.31.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Vi har i granskningen samrått med bolagets revisor.

Vi bedömer utifrån vår granskning att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Orsa den 5 februari 2013

Christina Tomth
Mora kommun

Mats Wahlström
Orsa kommun

Trång Lars Johansson
Älvdalens kommun

Till bolagsstämman för Orsabostäder AB samt Orsalokaler AB

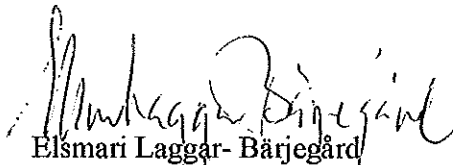
Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2012

Undertecknade, av fullmäktige utsedda till lekmannarevisorer i Orsabostäder AB samt dotterbolaget Orsalokaler AB, har granskat bolagens verksamhet under verksamhetsåret 2012. I granskningen har vi anlitat sakkunnigt biträde. Samråd har skett med bolagets auktoriserade revisor.

I vår granskning har vi följt bolagets verksamhet genom läsning av styrelseprotokollen. Vi har också träffat bolagets styrelseordförande och verkställande direktör för diskussioner kring bolaget och dess verksamhet. Vi har aktivt följt processerna mellan kommunen och Orsalokaler AB gällande de ekonomiska förutsättningarna.

Vi bedömer sammantaget att bolagen har skötts på ett ändamålsenligt och ur ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagens interna kontroll varit tillräcklig.

Orsa den 5 april 2013

Elsmari Laggar- Bärjegård
Lekmannarevisor

Mats Wahlström
Lekmannarevisor

Till årsstämman i Orsa Vatten och Avfall AB

Lekmannarevisorernas rapport 2012

Kommunfullmäktige Orsa har utsett undertecknad till lekmannarevisor i Orsa Vatten och Avfall AB. Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2012.01.01-2012.12.31.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och god revisionsred i kommunal verksamhet. Vi har i granskningen samrått med bolagets revisor.

Vi bedömer utifrån vår granskning att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Mora den 6 maj 2013

Mats Wahlström
Lekmannarevisor

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2013-04-14

5

2013-04-09

6

Kf §
Ks § 39
Au § 37

Dnr 11/KK174-100

Förslag till reviderad förbundsordning för Norra Finsanförbundet

Kommunchefen i Mora Peter Karlsson har i skrivelse 2013-03-25 föreslagit att lydelsen i 9 § i förbundsordningen för Norra Dalarnas Finsanförbund ändras avseende utseende av revisorer.

I förbundsordningen för Norra Dalarnas Samordningsförbund, för Mora-, Orsa-, Älvdalens kommuner, Landstinget Dalarna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan stadgas i 9 § att "Samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. De i förbundet ingående kommuner och landsting utser en gemensam revisor. För försäkringskassan och arbetsförmedling utser Riksrevisionen en gemensam revisor. Det skall finnas personliga ersättare för revisorerna. Mandattiden för revisorer och revisorsersättare är densamma som för styrelsens ledamöter."

Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och landsting (SFS 2003:1210) har i ett antal beslut ändrats och enligt den lydelse som gäller enligt SFS 2007:1018 skall gemensam revisor för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utses av *Försäkringskassan*. Detta för med sig att förbundsordningens 9 § behöver ändras för att vara i överensstämmelse med gällande lag.

Landstinget Dalarna föreslår även att det av 9 § framgår vilken part som ska utse revisor och revisorsersättare för kommunerna och landstinget. Mora kommun föreslås utse den gemensamma revisorn och revisorsersättare.

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att 9 § i Norra Dalarnas Finsanförbund ska ändras till följande lydelsen:
"Samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av revisorer för förbundsmedlemmarnas räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Mora, Orsa, Älvdalens kommuner och Landstinget Dalarna utser en gemensam revisor och revisorsersättare. Mora kommunfullmäktige utser den gemensamma revisorn samt revisorsersättare. Mandattiden för revisorer och revisorsersättare är densamma som för styrelsens ledamöter."

_____
Forts.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

LUO | [Signature] |

Kommunfullmäktige		
Kommunstyrelsen	2013-04-15	6
Kommunstyrelsens arbetsutskott	2013-04-09	6

Kf §

Ks § 39

Au § 37

Dnr 11/KK174-100

Forts.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att 9 § i Norra Dalarnas Finsamförbund ska ändras till följande lydelsen:

”Samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av revisorer för förbundsmedlemmarnas räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Mora, Orsa, Älvdalens kommuner och Landstinget Dalarna utser en gemensam revisor och revisorsersättare. Mora kommunfullmäktige utser den gemensamma revisorn samt revisorsersättare. Mandattiden för revisorer och revisorsersättare är densamma som för styrelsens ledamöter.”

Justerandes sign

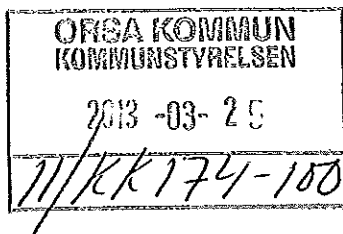
U. O.

[Signature]

Utdragsbestyrkande

MORA

Tjänsteskrivelse 1 (1)

2013-03-25

Dnr 2011/340 101

Kommunledningskontoret
Rutger Brodd

Kommunfullmäktige i Mora, Orsa,
Älvdalen
Landstingsfullmäktige
Arbetsförmedlingen
Försäkringskassan

Förslag till reviderad förbundsordningen för Norra Finsamförbundet

Sammanfattning av ärendet

I förbundsordningen för Norra Dalarnas Samordningsförbund, för Mora-, Orsa-, Älvdalens kommuner, Landstinget Dalarna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan stadgas i 9 § att "Samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. De i förbundet ingående kommuner och landsting utser en gemensam revisor. För försäkringskassan och arbetsförmedling utser Riksrevisionen en gemensam revisor. Det skall finnas personliga ersättare för revisorerna. Mandattiden för revisorer och revisorsersättare är densamma som för styrelsens ledamöter."

Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan allmän försäkringskassa, länsarbetsnämnd, kommun och landsting (SFS 2003:1210) har i ett antal beslut ändrats och enligt den lydelse som gäller enligt SFS 2007:1018 skall gemensam revisor för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utses av *Försäkringskassan*. Detta för med sig att förbundsordningens 9 § behöver ändras för att vara i överensstämmelse med gällande lag.

Landstinget Dalarna föreslår även att det av 9 § framgår vilken part som ska utse revisor och revisorsersättare för kommunerna och landstinget. Mora kommun föreslås utse den gemensamma revisorn och revisorsersättare.

Beslutsunderlag

Förbundsordning för Finsam Norra Dalarna.

Tjänsteförslag

Samtliga parter i Norra Dalarnas Finsamförbund föreslås besluta om att förbundsordningens 9 § ändras till följande lydelse:

"Samordningsförbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning skall granskas av revisorer för förbundsmedlemmarnas räkning. För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ska Försäkringskassan utse en gemensam revisor. Mora, Orsa, Älvdalens kommuner och Landstinget Dalarna utser en gemensam revisor och revisorsersättare. Mora kommunfullmäktige utser den gemensamma revisorn samt revisorsersättare. Mandattiden för revisorer och revisorsersättare är densamma som för styrelsens ledamöter."

Peter Karlsson
kommundirektör

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens arbetsutskott

2013-04-15

7

Kf §
Ks § 40
Au §

Dnr 13/KK

Redovisning av motioner och medborgarförslag som ännu inte slutbehandlats

Följande medborgarförslag har ännu inte slutbehandlats:

- Medborgarförslag avseende upprustning av Järnvägsgatan i Orsa
- Medborgarförslag rörande Skattungebjörken

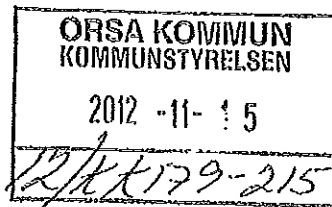
Några ännu inte slutbehandlade motioner finns just nu inte.

Kommunstyrelsen beslutar

att för kommunfullmäktige redovisa ännu inte slutbehandlade
medborgarförslag.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Till
Orsa kommunfullmäktige.

Medborgar förslag

Motion ang turistattraktionen "SKATTUNGBJÖRKEN"

På var sin sida om väg 296 i skogspartiet mellan Skattungbyn och Kallmora finns två kulturhistoriskt intressanta objekt –

SKATTUNGBJÖRKEN och JÄTTENS STEN

Jag ber kommunstyrelsen och fullmäktige besluta

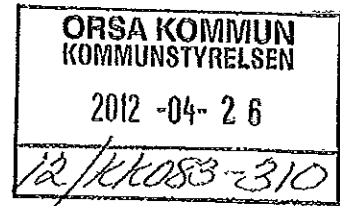
- att området får ett servitut som "Turistområde".
- att området röjes och städas.
- att ~~stenen, som vändes på 40-talet på inrådan av en skattungpräst,~~
vändes tillbaka, så att man återigen kan se de väldiga handavtrycken av jättens händer, som sägnen talar om och som jag personligen såg 1936, vid 6 års ålder.
- att en informationstavla sätts upp vid vägens sidoparkering med hela historien berättad .
- att den befintliga slogboden får nytt tak.
- att en terrasstrapp sätts upp från sidoparkeringen i slänten ner till slogboden.
- att en ny torrtoa sätts upp och den gamla avlägsnas .

Kallmora , Orsa 2012-11-08

.....
Lennart Andersson Tel 0250 - 55 01 37

Orsa den 2012-04-25

Orsa kommun
Box 23
794 21 Orsa

För kännedom till Handlarna i Orsa & Företagarna

Medborgarförslag föranlett av liggande förslag om upprustning av Järnvägsgatan

En viktig fråga för kommunen är Centrumsaneringen. För närvarande finns ett förslag till upprustning av Järnvägsgatan, Orsa.

Efter att ha tagit del av detta förslag har jag sett att antalet P-platser kring Slipstenstorget minskar.

Mot bakgrund av detta anser jag:

Att upprustningen istället skall utöka denna parkering med laddstolpar för miljöfordon som ökar tillgängligheten och besöksfrekvensen på ett miljövänligt sätt till alla offentliga lokaler i kvarteret Köpmannen och kv. Göta.

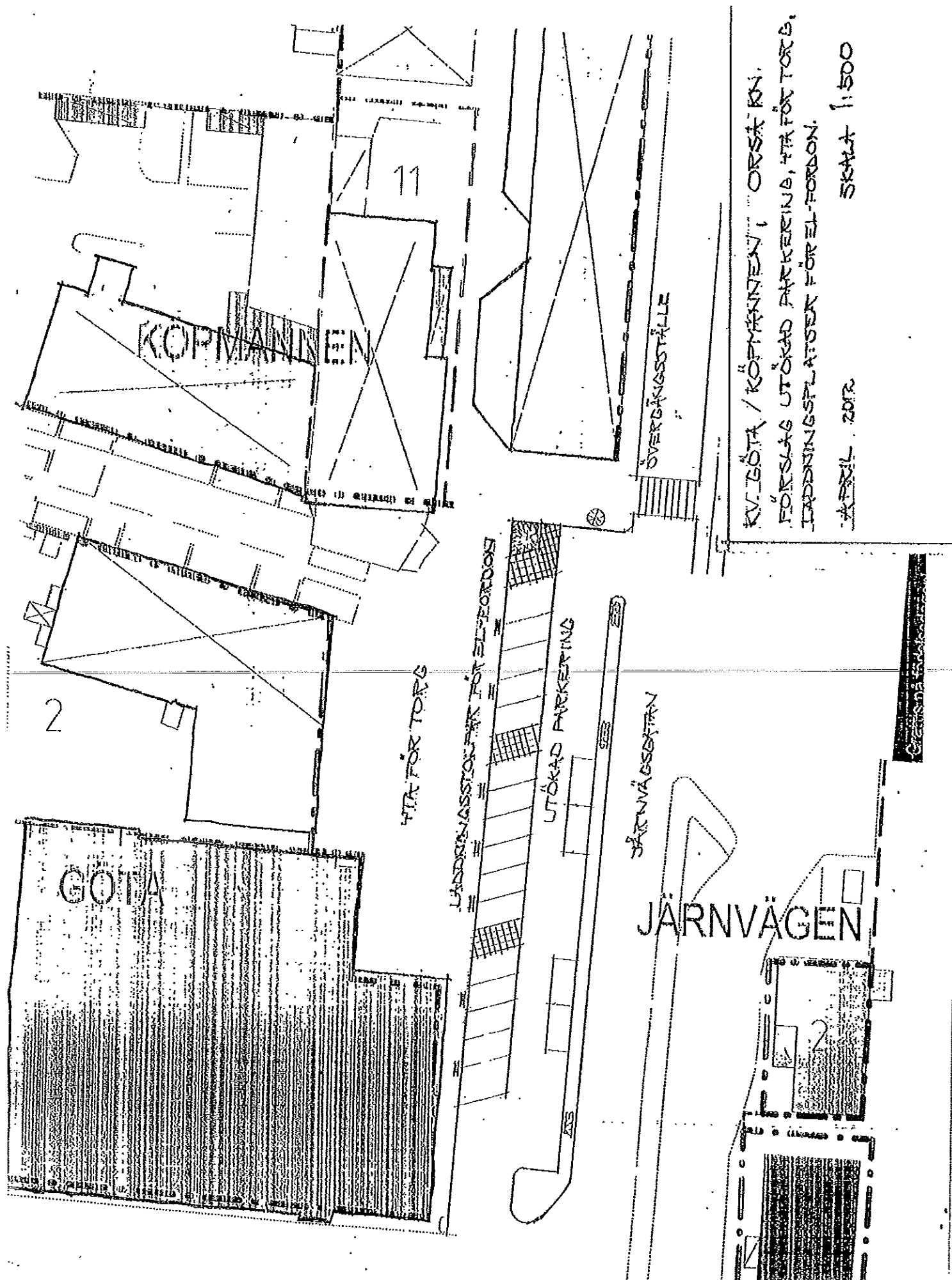
Åtgärder enligt bifogad skiss kan f.ö. genomföras oberoende av upprustningen av Järnvägsgatan i sin helhet.

Vänligen

Bo Andersson
Tjärnvägen 4
794 90 Orsa

Tel.070-2909886

KV. GÖVA / KÖPMANNEN, ORSA RN.
 FÖRESLÅG UTÖKAD PARKERING, TIA FÖR TORG,
 LÅDDINÄSSSTATION FÖR EL-FORDON.
 APRIL 2012 SKALA 1:500

Kommunfullmäktige		
Kommunstyrelsen	2013-04-15	9
Kommunstyrelsens arbetsutskott	2013-04-09	3

Kf §

Ks § 42

Au § 34

Dnr 13/KK064-040

Begäran från socialnämnden om tilläggsanslag till AME

Socialnämnden har 2013-03-27, § 30, begärt tilläggsanslag med 1 260 000 kronor för särskilda arbetspraktikplatser 2013 och att det för samma ändamål anvisas lika mycket i budget 2014.

Arbetsutskottet beslutar

att överlämna ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag.

Chefen för kommunens arbetsmarknadsenhet, Anders Becker, informerar om verksamheten och socialchef Anna-Karin Olsson redogör för socialnämndens begäran om tilläggsanslag.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

att uppdra till socialchefen att till kommunfullmäktiges sammanträde 2013-05-27 komplettera beslutsunderlaget med en utförligare redovisning av ändamålet med tilläggsanslaget

att från ekonomichefen begära in ett yttrande över begäran samt

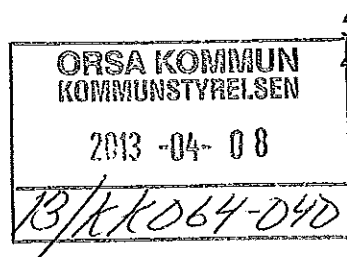
att arbetsmarknadsenheten ska rapportera om sin verksamhet till kommunstyrelsen fyra gånger per år.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att bevilja socialnämnden tilläggsanslag med 1 260 000 kronor till särskilda arbetspraktikplatser 2013 med förbehållet att ej använda medel för ändamålet under 2013 ska återföras.

Socialnämnden
Socialnämndens arbetsutskott

2013-03-27
2013-03-06

Sn § 30
Au § 33

Begäran om tilläggsanslag AME

Inför ansökan till Kommunstyrelsen om tilläggsanslag för AME uppdrar arbetsutskottet till tf socialchef och Anders Bäcker, enhetschef för AME att ta fram ett underlag med personer och budget för detta. Återrapport till socialnämnden den 27 mars 2013.

_____

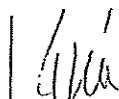
Socialchefen inkommer med underlag för beslut om tilläggsanslag.

_____

Socialnämnden går igenom underlaget och beslutar att ansöka om tilläggsanslag .

_____

Justerandes sign

exp 130405/1h
kommunstyrelsen

Utdragsbestyrkande

Ansökan extra medel för att minska försörjningsstöd

Arbetsmarknadsenheten ansöker härmed om extra ekonomiska resurser med 1,260 milj kronor under 2013 och 2014 för arbete med att minska försörjningsstödet i Orsa kommun. Medel som eventuellt ej förbrukas kommer att återföras.

Det finns idag ca 170 personer i kommunen som har försörjningsstöd. Vissa av dessa är i behov av omfattande insatser innan de blir aktuella för mera direkt arbetslivsinriktade åtgärder. Andra bedöms ha förutsättningar till egen försörjning med betydligt mindre insatser.

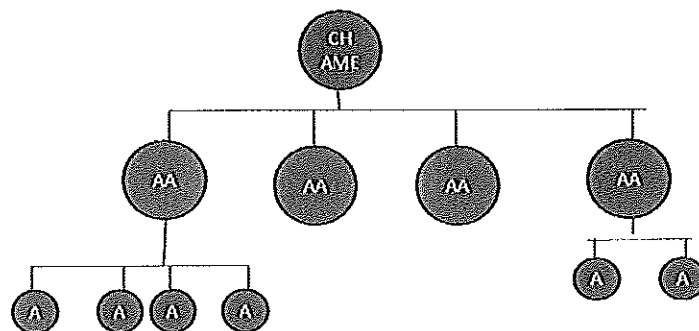
Den gruppen vi vill prioritera är ungdomar i åldern 18 – 24 år som har försörjningsstöd. En annan grupp är övriga där vi bedömer att det finns en hög andel individer med ekonomiskt stöd även från Arbetsförmedlingen.

Vi vill vi erbjuda en "Praktikantställning" med en lön på 15000 kronor per månad plus PO-påslag. Ungdomsgruppen ska här utgöra merparten av anställningarna.

Detta gör en kostnad på 21000 kronor per månad per individ. Anställningen beräknas pågå i medeltal sex månader vilket gör en kostnad på 126000 kronor per individ. Sammanlagt 20 individer i åtgärd medför en kostnad på 2520000 kronor. Detta finansieras med lika delar av tilläggsanslag och försörjningsstöd. I beräkningen har vi inte tagit hänsyn till minskade kostnader på grund av ersättning även från Arbetsförmedlingen vilket kan ge fler personer möjlighet till praktikantanställningar. För övrigt så kommer ca 20-30 personer att ha praktik eller annan sysselsättning och uppbära försörjningsstöd eller annat bidrag och komplettera med försörjningsstöd.

Arbetsmarknadsenheten genomgår en omorganisation för att ha bra förutsättningar att genomföra detta arbete.

Organisationen vi använder är en chef och fyra Aktivitetsanordnare. Det finns dessutom ett antal interna arbetsträningsplatser och där ska finnas Arbetshandledare med gedigen yrkeskunskap och förmåga att stödja individer i aktivitet. Tre av Aktivitetsansvariga har som uppgift att slussa individerna till lämplig aktivitet som leder till arbete eller studier, inom AME:s aktiviteter, kommunens förvaltningar eller externt. Den fjärde Aktivitetsansvarige ser till att Returbutiken, Komfix och Verkstad fungerar. En av Aktivitetsansvariga har Systuga och Cafeteria under sitt ansvar.

Från maj finns Arbetsförmedlingen att i våra lokaler en och en halv dag per vecka. Försäkringskassan finns också på plats varje vecka. Vi ska värna och utveckla samarbetet med

dessa och med övriga intressenter som vården och inte minst Integration. Den arbetsmetod vi valt i arbetet med individerna kallas 7-Tjugo vilket innebär en fyra veckors utbildning med sikte på egen försörjning. Detta sker i huvudsak i grupp där 20 individer bedöms vara maximalt för en ledare och vi kan ha 2 grupper igång per omgång. Arbetsmetoden gör att det är möjligt för Aktivitetsanordnarna att gå in och täcka upp för varandra.

Detta ger oss möjlighet att se till att merparten av de som går på försörjningsstöd har praktik/arbete/gruppaktivitet genom resurscentrum.

Arbetet med svaga i samhället förutsätter både kompetens och ödmjukhet och en vilja och förmåga att möta varje individ där den finns och ge det stöd den behöver för att komma vidare. Vi ska vara uppmärksamma på våra inbyggda fördomar och vara varandras stöd. Slutligen: Det blir så lätt att organiserandet att denna typ av uppdrag begränsas till organisationsskisser och processbeskrivningar. Det handlar om mycket mer än detta.

Anders Becker
Enhetschef AME

Anna-Karin Olsson
TF socialchef

8

ORSA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

2013-03-26

13/KK062-215

Medborgarförslag

**Motion till Kommunfullmäktige i Orsa 2013-03-26.
angående friläggning av marken där Skattungbjörken står.**

2006 skrevs ett avtal med markägaren för att ge möjlighet att sköta om platsen där Skattungbjörken står.

Avtal måste emellertid ständigt förnyas.

Därför ber jag ber nu Orsa kommunfullmäktige att **frilägga** områdena på bägge sidor om väg 296. Detta är den viktigaste åtgärden.

Jag har idag talat med lantmätare Yngve Karlsson, Mora, tel 0250-391 02, som kan tänka sig att avsätta detta område på ideell basis.

Detta löfte gav han mig även år 1995.

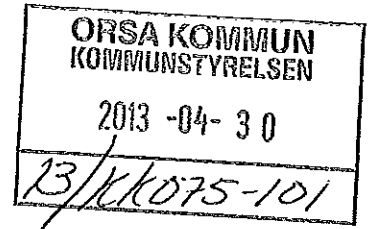
Denna åtgärd bör omgående utföras och är synnerligen brådskande så att anläggningstekniska arbeten kan utföras till försommaren.

Med vänlig hälsning

Lennart Andersson

Lennart Andersson, Kallmora, tel 0250-55 01 37

9

Härmed avgår jag från:
ordinarie plats i BUN
ersättningsplats i KS
Byggnads
kultur

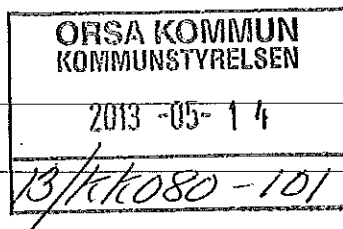

Orsa 29/4-13

Ulla Stenfelt Rönsson

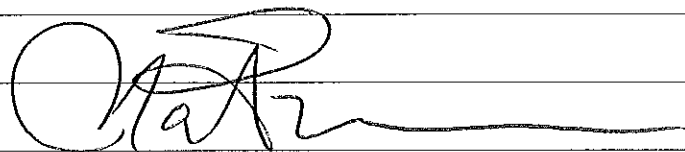
10

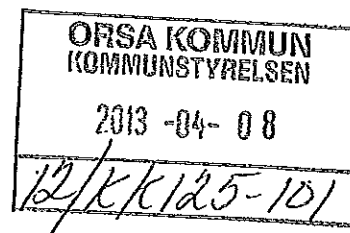
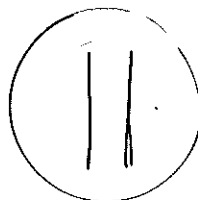
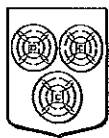

Orsa 13 maj
2013

Eftersom jag inte kommer att
befinna mig i Orsatrakten så
ofta under hösten 2013 och
framöver vill jag avsäga mig mina
politiska uppdrag från 15 juni 2013
Ordinarie plats i BUN samt ersättare
i Kommunfullmäktige för Vänsterpartiet.

Maria Åkerheden

Till Regeringen

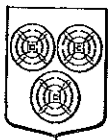
Begäran från Orsa kommun om att få starta ett frikommunsförsök i rovdjursfrågan

Orsa är en unik kommun med möjligheter, som i ett gynnsamt samarbetsklimat människor emellan, kan utvecklas till något positivt för framtiden. Vi är en potentiellt attraktiv inflyttningsbygd i gränslandet mellan kulturbygd och vildmark. Många som har valt att bosätta sig här har gjort det för att de här funnit en livskvalitet med jakt, fiske och friluftsliv som viktiga aspekter. Många upplever nu hela sin livsstil som hotad och vi riskerar ytterligare befolkningsminskning.

Idag upplever vi ofta att mycket av besluten kring verksamheter som berör oss som bor här sker över våra huvuden och delaktigheten i arbetet blir då inte vad det skulle kunna bli. Vi känner oss överkörda, även om det inte är avsiktligt.

När det gäller rovdjursfrågorna har vi i Orsa en livskraftig björnstam och det har i allt väsentligt accepterats att så är fallet. ~~Detta trots det avbräck det innebär avseende~~ reduktion av tillgången till vilt i jakthänseende. Ekonomiskt innebär det ett stort bortfall av köttintäkter och möjligheter till arrendeersättningar. Kombinationen björn och varg blir då oförenlig med en godtagbar älgstam att förvalta. De senaste årens starka tillväxt av varg inom kommunen och i vårt närområde innebär ett hot som på olika sätt drabbar oss och skapar oro och osämja. Bara den rädsla och oro som finns, berättigad eller inte, är allvarlig nog för att nonchalera. Trygghet i vardagen är en förutsättning för ett värdigt liv.

Vår unika kultur i naturens närhet och gamla sedvänjor av värde, håller på att gå förlorade genom ökad oro att röra sig i skog och mark. Fäboddriften i våra bygder bevarar en unik miljö, som flora, fauna och skapar stora kulturvärden. Det finns stor potential att restaurera äldre fäbodor och vidareutveckla verksamheter även med inriktning på besöksnäringen. Fäbodarna och fäbodlivet utgör ett levande och viktigt kulturarv som skulle kunna bli ett världsarv. Ett högt vargtryck är ett direkt hot mot fäbodbrukets existens. Något som vi redan sett konsekvenserna av här i Orsa. Skogsbete med tamdjur är inte förenligt med att rovdjur befinner sig i samma område.

Till stöd för vikten av att bevara och utveckla fåbodbruket hänvisar vi till följande konventioner och direktiv:

- Konventionen för Biologisk mångfald Artikel 8, som skapar utrymme för undantagsregler när det gäller fåbodbruket.
- Bernkonventionen Artikel 2, som ställer krav på att skydda endemiska arter (skogs- och fåbodbetesmiljöerna)
- Art- och habitatsdirektivet, som anger att "För att upprätthålla den biologiska mångfalden kan det i vissa fall vara nödvändigt att upprätthålla eller till och med främja mänsklig verksamhet".

De växande varg- och rovdjursstammarna innebär en negativ och helt oacceptabel påverkan på fåbodbruk, djurhållning samt jakt- och friluftsliv. För Orsa kommuns del prioriterar vi dessa områden före en vargstam och ett för högt rovdjurstryck i övrigt.

Med anledning av ovanstående begär kommunfullmäktige i Orsa kommun:

Att Orsa kommun får starta ett frikommunförsök i rovdjursfrågan innebärande frihet från att hålla vargrevir inom kommunens gränser.

Orsa kommun önskar genom en uppvaktning föra ytterligare samtal i denna för oss så viktiga fråga innan beslut i ärendet fattas.

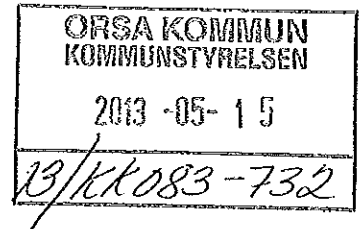

Enligt uppdrag av kommunfullmäktige i Orsa kommun 2013-01-28

Anders Rosell
Kommunfullmäktiges ordförande

12

Motion om Hemtjänsten

Hemtjänstens arbete och arbetsinsatser har vid flertalet tillfällen varit i fokus det senaste halvåret med bland annat insändare.

Socialnämndens mål med införandet av Laps Care har vad vi förstår inte kommit fram till det resultat som nämnden förväntat sig.

Enligt den information som vi fått från utredare avseende LOV skulle det inte startats upp förrän utredningen "hur kommunen skulle få full kostnadstäckning" var klar.

Då informationen angående införandet synes vara bristfällig och personalen kommit i kläm, vilket kan påverka deras arbetsmiljö och arbetsinsatser mot brukarna är det viktigt att åtgärder bör ske så snart som möjligt.

Vi föreslår:

Att Socialnämnden tar upp frågan om möjligheten för personalen inom hemtjänsten att tillsammans med en lämplig ledare-administratör inom hemtjänstens ekonomiska ramar planera arbetet och arbetsinsatserna under förslagsvis ett (1) år.

Att socialnämnden under detta år lägger Laps Care vilande och därefter gör en utvärdering där även representanter från personalen får medverka med sina synpunkter.

Orsa 2013-04-28

Nya Moderaterna i Orsa

Ronnie Persson

Lars Särström

Hjordis Nyström

Ewy Andersson